

Univerzita Palackého Olomouci

Filozofická fakulta

Katedra asijských studií

Bakalářská diplomová práce

Manuální radikály v čínském znakovém písmu

Zuzana Michalíková

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. David Uher, PhD.

Olomouc 2011

Prohlašuji čestně, že jsem tuto bakalářskou práci vypracovala samostatně a že jsem uvedla veškeré použité zdroje a literární prameny.

Olomouc 29. července 2011

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské diplomové práce Mgr. Davidu Uhrovi, PhD. Za vstřícný přístup,
za cenné rady a metodické vedení práce.

Obsah:

Seznam zkratek.....	5
Ediční poznámka.....	6
Úvod.....	7
Přehled zkoumaných znaků.....	9
Etymologie čínských znaků.....	10
Problematika radikálu / determinativu a fonetika v čínském znakovém písmu..	11
„Ruka“ a manuální radikály v čínském znakovém písmu.....	15
Korpus manuálních radikálů.....	17
Korpus radikálu 扌 shǒu / tī, ruka.....	17
Korpus radikálu 攴 pū, ruka s paličkou (bít).....	40
Korpus radikálu 手 shǒu, ruka.....	43
Korpus radikálu 寸 cùn, palec.....	44
Analýza manuálních radikálů.....	47
Analýza etymologická.....	47
Analýza grafická.....	47
Analýza sémantická.....	48
Analýza fonologická.....	50
Závěr.....	53
Anotace.....	55
Seznam použité literatury.....	57
Tabulky.....	58

Seznam zkratek:

<F> = fonogram

<I> = ideogram

<S> = symbol

<P> = piktogram

<fon.> = fonetikum

<det.> = determinativ

R = radikál

[] uvádí přepis daného znaku do transkripce pinyin

Ediční poznámka:

Ve své práci jsem pro přepis čínských znaků použila transkripci pinyin. V části Korpus manuálních radikálů jsem přepis jednotlivých znaků ohraničila hranatými závorkami.

U několika znaků se mi bohužel nepodařilo najít jejich podobu ve znakovém fondu čínské klávesnice pro MS Word, proto jsem je dopsala rukou.

Úvod

Cílem této práce je vyčlenit z obrovského znakového fondu čínského jazyka menší úsek a analyzovat jej. Menší znamená v tomto případě korpus 400 znaků, jimž je společný jeden zásadní prvek – manuální radikál. Hovoříme o radikálech 扌 shǒu / tǐ, 攴 pū, 手 shǒu a 寸 cùn. Přínosem této práce by měla být alespoň o trochu snadnější orientace v čínském znakovém písmu a objasnění problematiky manuálních radikálů. V neposlední řadě bylo mým cílem i to, abych i já sama měla možnost proniknout ještě o něco hlouběji do tajů čínských znaků.

Následující kapitoly by se daly rozdělit takto: v teoretické pasáži se pokusím na základě prostudované literatury charakterizovat některé důležité pojmy jako radikál, determinativ a fonetikum a postihnout jejich význam a roli v kontextu čínského znakového písma. Teoretické poznatky budou využity v kapitolách praktických – sestavením korpusu manuálních radikálů stanovím materiál určený pro konečný rozbor. Na jednotlivé znaky budu nahlížet z několika úhlů, přičemž cílem bude analyzovat tyto z hlediska etymologického, grafického, sémantického a fonologického. Takto získané poznatky se stanou podklady pro vyhodnocení analýzy a stanovení závěrů, jakožto i potvrzení nebo vyvrácení obecně přijímaných hypotéz.

Základem pro celou práci je samozřejmě samotné sestavení korpusu. Ten se do značné míry opírá o čínský výkladový slovník *Xiandai Hanyu Cidian* 现代汉语词典 *Slovník moderní čínštiny*. Zkoumané znaky jsou totiž kompletním výčtem všech znaků obsahujících manuální radikál obsažených v tomto slovníku. U každého znaku, řekněme položky, dále uvedu jeho přepis do pinyinů (uveden v hranatých závorkách), jeho ekvivalentní český výraz a konečně zařazení do jedné ze šesti kategorií znaků a jeho etymologii. Zde uvedu jako zdroj informací hlavně elektronické zdroje - *Wenlin Software for Learning Chinese* a elektronické slovníky www.yellowbridge.com, www.zhongwen.com. Znaky jsou rozděleny do čtyř skupin, podle příslušného radikálu, přičemž jako první je uvedena skupina čítající nejvíce znaků, jako poslední skupina s nejmenším počtem znaků. V rámci skupin budu postupovat obdobně – od znaků s nejmenším počtem znaků ke znakům nejsložitějším.

Neméně stěžejním úkolem je následná analýza takto sestaveného korpusu a její vyhodnocení. Zde hovoříme o analýze etymologické, zkoumající poměrná zastoupení znaků jedné ze šesti znakových kategorií, dále o rozboru grafickém, kde zachytíme postavení manuálního radikálu ve znakovém poli. Hledisko sémantické zohlední hlavně to, do jaké míry je význam celého znaku ovlivněn radikálem ruka, palec atd... Analýza fonologická prostuduje to, jak

jednotlivé prvky znaku ovlivňují jeho čtení. Stěžejní roli hraje tento rozbor hlavně u fonogramů, kterých je převážná většina, a kde je zajímavé sledovat, do jaké míry se znění fonetika shoduje se zněním celého fonogramu.

Etymologie čínských znaků

Čínské znakové písmo prošlo za svou historii dlouhým a složitým vývojem. Prozatím konečná forma, tedy ta jak ji známe dnes, jak ji můžeme pozorovat z písemných textů, slovníků atd., je značně odlišná od té prapůvodní. S nadsázkou lze říci, že každý znak zaznamenal svůj vlastní vývoj, některé jsou naprosto nesrovnatelné se svojí původní předlohou, jiné ještě dnes zřetelně vykazují podobnost se znakem původním. Ve svém korpusu budu zkoumat hlavně to, jakou podobu mají jednotlivé znaky dnes, jestli jdou dále dělit na menší prvky, vlastnosti těchto menších prvků, tím pádem i to, do jaké etymologické skupiny znaků lze jednotlivé zkoumané elementy zařadit.

Znaky bývají obecně děleny do tzv. *šesti kategorií*, a to podle knihy *Shuo Wen Jie Zi* 说文解字 *Výklad významu základních a vysvětlení významu složených znaků* od Xu Shena:

1. piktogramy
2. symboly
3. ideogramy
4. fonogramy
5. variety
6. výpůjčky (KANE, 2009: 39-40)

PIKTOGRAMY 象形字 xiàngxíngzì jsou první skupinou znaků, u nichž si grafika znaku dodnes ponechala souvislost a podobnost s podobou původní. „*Piktogramy jsou původně obrázky, které ve zkratce označují konkrétní: rén 人 člověk, zobrazující nakročenou lidskou postavu z profilu; shān 山 hora, zobrazující tři horské vrcholy a další.*“ (KUČERA, 2005: xiv) Dodnes lze říci, že piktogramy tvoří důležitou složku znakového fondu, jedná se o často používané základní znaky. Jejich obrázkový charakter je lehce rozpoznatelný, nejlépe patrný je však z jejich zápisu na kostech, krunýřích a bronzových nádobách. (KANE, 2009: 41)

Druhou skupinou, u níž lze souvislost mezi grafickou podobou a původním významem dodnes vysvětlit, jsou SYMBOLY 指事字 zhǐshìzì. Jde o znaky, u nichž grafická symbolika vyjadřuje významový obsah slova, příliš abstraktní nebo přenesený na to, aby bylo možno jej vyjádřit konkrétním zobrazením. Patří sem číslovky, slova „nahore“ a „dole“ aj. (VOCHALA, 1989: 11-12)

Mezi odvozené znaky řadíme IDEOGRAMY 会意字 huìyìzì, „*utvořené složením dvou, příp. několika znaků, které svou vlastní jazykovou referencí naznačují význam slova*

reprezentovaného složeným znakem. Jako příklad můžeme uvést znak 休, jehož složkami jsou 人 a 木, které jako samostatné znaky označují slova člověk a strom; pomocí těchto dvou znaků byl tedy vytvořen nový znak pro slovo s významem odpočívat, což je zde naznačeno ideou 'člověk opřeny o strom'.“ (VOCHALA, 1989: 12)

Čtvrtou a nejpočetnější skupinou jsou FONOGRAMY 形声字 xíngshēngzì. Jednoduše řečeno – jedná se o znaky, které se skládají ze dvou částí, z radikálu/determinativu a fonetika. (KANE, 2009: 40) Touto skupinou se budu detailněji zabývat v následující kapitole.

VARIETY/TRANSFIGUROVANÉ ZNAKY 转注字 zhuǎnzhùzì představují malou skupinu znaků, u nichž došlo k přeměně ve znaky jiné, a to náhradou části znaku odlišným prvkem. Jako příklad uvedu znaky 老 lǎo a 考 kǎo. (VOCHALA, 1989: 15-16)

Poslední skupinou jsou VÝPŮJČKY 假借字 jiǎjièzì. Zde význam znaků nevychází z jejich grafické struktury, jde pouze o určení nového významu pro již existující znak. „Tento způsob tvorby znaků je jedním z hlavních důvodů, proč v dnešní čínštině mají znaky takové množství významů. Je to proto, že téměř každý jednotlivý znak byl v průběhu dlouhé čínské historie využit pro zápis nejméně jednoho dalšího nesouvisejícího významu.“ (KANE, 2009: 42) „Jde o homografické označování homofonních nebo skorohomofonních slov.“ (VOCHALA, 1989: 12) Jako příklad uvedme 北 běi sever, původně ideogram záda, dvě postavy, které jsou k sobě obráceny zády. (KUČERA, 2005: xv)

Tradiční dělení znaků do uvedených šesti kategorií 六书 liùshū uvádí všechny obecně užívané postupy při tvorbě nových znaků. Přesto však existuje i malé procento znaků, které nelze zařadit ani do jediné z uvedených kategorií. (VOCHALA, 1989: 16)

Chceme-li určit zařazení jakéhokoliv znaku do jedné ze šesti kategorií, může nám částečně pomoci následující pravidlo: „Jestliže je námi sledovaný znak piktogramem, považujeme za užitečné demonstrovat vývoj jeho grafiky nápisů na želvích krunýřích a hovězích lopatkách (...). Pokud znak patří k odvozeným znakům, vyložíme, zda se jedná o ideogram nebo fonogram rozbořem vztahu mezi prvky, z nichž je složen, tj. jak se tyto prvky podílejí na výsledném významu celého znaku.“ (KUČERA, 2005: xvi)

Problematika radikálu / determinativu a fonetika v čínském znakovém písmu

Nejpočetnější kategorií čínských znaků je bezpochyby skupina fonogramů. Jde o znaky odvozené, jak již bylo řečeno, tudíž jejich význam nemá přímou souvislost s grafickou nebo symbolickou podobou znaku. Jde o znaky složené z více prvků.

Při tvorbě nových znaků – hovoříme hlavně o kategorii *vypůjček* - dochází nevyhnutelně k tomu, že nově vzniklé znaky poněkud ztrácejí svou označovací funkci. Jako nejlepší řešení je často volena jednoduchá cesta – k vypůjčenému znaku se přidá nový prvek, který svou jazykovou referencí („významem“) naznačuje významový okruh takto vzniklého znaku. Tento prvek se tradičně nazývá DETERMINATIV / KLASIFIKÁTOR 形旁 xíngpáng. Druhá část proto plní logicky jinou než významovou funkci, naznačuje zvukovou podobu znaku. Bývá označována jako FONETIKUM 声旁 shēngpáng. (VOCHALA, 1989: 13)

Další důležitý pojem, který je pro další práci nutno objasnit, je pojem RADIKÁL 部首 bùshǒu. „V širším smyslu – označují se jím všechny (v podstatě) významové složky, podle nichž se řadí znaky ve slovnících.“ (VOCHALA, 1989: 14) Jednotný systém radikálů dodnes tradičně udává počet 214 – ve slovnících jsou udávány od nejjednoduššího s nejmenším počtem tahů po nejsložitější s největším počtem tahů. (KANE, 2009: 43) Většina z nich může existovat a vystupovat jako samostatný znak, ale malá část z nich (asi jedna šestina) existují pouze jako prvky zastupující jiný znak – např. radikál „střecha“ 宀 mián. Další zajímavostí je i to, že řada z nich má více variant psaní a grafických podob, přičemž použití jednotlivých variant závisí na pozici radikálu v grafické struktuře. (VOCHALA, 1989: 39-40)

Právě radikál bývá velice často prvkem, který bývá zaměňován nebo ztotožňován s determinativem. Udává se - „Znaky, které jsou zařazeny do kategorie fonogramů, se skládají ze dvou částí: z radikálu a z fonetika.“ (KANE, 2009: 43)

Chceme-li se blíže zabývat grafickou strukturou fonogramů, pak nalezneme následující pravidla:

1. „Radikály a fonetika zaujímají ve znacích různé pozice.“ (VOCHALA, 1989: 42)
Nelze jednoznačně stanovit, na které pozici ve znaku stojí radikál, na které fonetikum. (VOCHALA, 1989: 42)
2. Jedná-li se o jednotlivé radikály a fonetika, zde již můžeme pozorovat výrazné tendence určovat si obecněji pozici v grafické struktuře znaku. Existují dokonce i

takové radikály, které mají stálou pozici – např. radikál „střecha“ → mián.
(VOCHALA, 1989: 42)

3. „Různá pozice téhož radikálu ve znacích se stejným fonetikem má někdy distinktivní funkci (tj. rozlišuje dva různé znaky), jindy však znamená pouze variantní způsob psaní téhož znaku.“ (VOCHALA, 1989: 43)
4. Stejný prvek může v různých znacích zastávat různou funkci – funkci radikálu nebo funkci fonetika (WIEGER, 1965: 15)

Podobné nepravidelnosti můžeme pozorovat i v obecnější rovině:

Jak již bylo řečeno, radikály do určité míry reprezentují věcný význam znaku.

Dokonce tak mohou i zařazovat jednotlivé znaky do různých kategorií – rostliny, zvířata, nemoci atd. Je ale samozřejmé, že takováto klasifikace nemůže být nikdy kompletní, ucelená, proto tato schopnost kategorizace znaků je jen částečná a ne vždy je použitý radikál adekvátně použit. (VOCHALA, 1989: 45)

Podobnou neadekvátnost nalzáme i v jiných ohledech. Kupříkladu u tzv. vypůjčených znaků, *vypůjček*, je automaticky použitý radikál nebo determinativ neadekvátní. (VOCHALA, 1989: 46)

Podobná situace panuje i v případě, že pozorujeme, do jaké míry se výslovnost fonetika shoduje s výslovností celého fonogramu. V průběhu vývoje a tvorby nových znaků docházelo samozřejmě i k pozměňování výslovností, proto dnes není výjimkou, když se část s celkem ani v nejmenším neshoduje. (VOCHALA, 1989: 46-47)

Fonetikum se často neshoduje s celkovým fonogramem v tónu, iniciále, finále, nebo zcela v ničem. Přesto ale nemůžeme říci, že by studium fonetik bylo naprosto neúčinné. Studium fonetik je přínosné hlavně při studiu celých znaků, kdy napomáhá lépe si znak zafixovat v paměti, navíc takovéto učení je pro většinu studentů mnohem zábavnější. (WIEGER, 1965: 16)

Obdobně jako u radikálů, i u fonetik lze tvrdit, že zatímco většina jich může vystupovat jako samostatný znak, existují i výjimky, které se musí spojit s dalším prvkem, aby byly schopny utvořit znak. (VOCHALA, 1989: 40)

Piktogramy, symboly nebo ideogramy – tyto znaky nemají žádnou pomůcku, jak si je snadněji zapamatovat. Proto i k nim bývaly často připojovány fonetické elementy, aniž by význam znaku byl jakkoliv měněn. (WIEGER, 1965: 17)

Znaky, u nichž je fonetikum shodné, ale radikál jiný, je logické, že se neshodují ve významu. Existují však výjimky – často to bývají synonymní radikály – kdy zva znaky s různým radikálem představují stejnou nebo podobnou významovou podobu, ale graficky jiný znak. Stejně tak je tomu i v případech dvojic znaků se stejným radikálem, odlišným fonetikem. (VOCHALA, 1989: 41)

Na pomezí mezi fonogramem a ideogramem stojí znaky obsahující prvek, který je zároveň prvkem nesoucím zvukovou i významovou podobu – např. znak 冰 led, kde levá strana naznačuje význam, ale i zvukovou podobu bīng. (WIEGER, 1965: 17)

V průběhu vývoje se nezdálo, že stejné slovo se lišilo jak psanou, tak vyslovovanou formou, a to v důsledku toho, že vzniklo nezávisle na sobě na více odlišných místech najednou. Tak vznikají *synonyma* i v moderních dobách. (WIEGER, 1965: 18)

Zvláštním a také zajímavě jednoduchým způsobem tvorby nových znaků je *zdvojování* nebo *znásobování* – stejný element je v jednom znaku použit vícekrát, tak je naznačeno vícenásobný charakter významu znaku – např. dvakrát napsaný prvek 木 tvoří les 林。 (WIEGER, 1965: 18)

„Ruka“ a manuální radikály v čínském znakovém písmu

Ruka je důležitou součástí lidského těla a jako taková má svůj grafický ekvivalent i v čínském znakovém písmu – a ne jeden. Vystupuje jako samostatný znak, ale i jako součást složených znaků. Manuálních radikálů je více, pro svou práci jsem vybrala radikály 扌 shǒu / tǐ, 父 pǔ, 手 shǒu a 寸 cùn. O tom, jakou roli ve složených znacích hrají, jestli naznačují podobu zvukovou, významovou, nebo jestli jen zařazují znaky do určité kategorie, o tom budu pojednávat v korpusu znaků s manuálními radikály v následující kapitole. Nyní bych se chtěla krátce zabývat znakem ruka a manuálními radikály obecně, tak jak o nich hovoří odborná literatura.

Znak ruka prošel dlouhým vývojem, původní znak vypadal dosti jinak než ten, se kterým se setkáváme dnes. Původně zobrazoval dlaň s pěti prsty, kdy prostřední prst představoval něco jako osu celé ruky a po stranách vyčnívaly vždy dva prsty na obou stranách. Nevypadal jako dlaň, kterou známe, moderního člověka máte jeho představa o ruce, která se skládá z kostí, šlach a svalů, nejdůležitějším prstem je palec. Piktografické zobrazení ruky bylo mnohem více abstraktní. Později došlo k rozdělení, vyčlenily se zvlášť dva znaky pro levou a pravou ruku. Zde již pozorujeme prodloužení předloktí a místo pěti prstů nacházíme pouze tři, mírně zahnuté do jakéhosi „pařátu“. Tyto dva znaky se dochovaly v moderní podobě dodnes, ale ani jeden se nepoužívá samostatně ve významu ruka – znak 又 (pravá ruka) může stát sám, ale znamená *znovu, opět*. (LINDQVIST, 2010: 36)

Jindy vystupuje jako radikál ve složených znacích. Pro korpus této práce jsem vybrala jiné radikály s významem ruka, proto ty nejzajímavější znaky zmíním zde.

Spojením znaků levá a pravá ruka získáme znak *přátelství, přítel* 友 yǒu. Původně vypadal znak jako dvě levé nebo pravé ruce ukazující stejným směrem, dnes jde o přátelské gesto podaných rukou. (LINDQVIST, 2010: 37)

Dalším zajímavým znakem je znak pro slovo *dívat se, vidět, pozorovat, navštívit, číst* 看 kàn. Ruka zakrývá oko, jako by se někdo díval do dále, snažil se zaostřit na objekt v dálce a rukou si zakrýval oči přeostřím sluncem. (LINDQVIST, 2010: 37)

Znak pro slovo *uchopit, chytit, zmocnit se* 取 qǔ zobrazuje pravou ruku, která se natahuje po uchu, jako by jej chtěla vytahat. Zajímavé je, že tento znak původně znamenal *vzít si ženu za manželku...* (LINDQVIST, 2010: 37)

Pravá ruka, ohýbající nebo obracející nějaký předmět – znak 反 fǎn *otočit, v opačném směru, vzpoura*. (LINDQVIST, 2010: 37)

V mém korpusu se zabývám mimo jiné i znaky obsahujícími radikál 攴 pū *bít, tlouci*. Jde o variantu jiného znaku, kde pravá ruka svírá paličku. Dalšími příklady znaků, kde ruka drží nějaký předmět, jsou například znaky 父 fù *otec*, 支 zhī *větev*. (LINDQVIST, 2010: 38)

Jak jsem výše uvedla, starší podoba znaků levá a pravá ruka vypadal jako pařát zvířete. Podobně vypadal i znak, který opravdu zobrazoval dráp, lépe řečeno ruku chňapající po předmětu, s prsty zahnutými jako drápy – v dnešní podobě jej známe jako 爪 zhǎo *dráp ptáka, zvířete*. Ve složeninách ale dodnes nese význam *ruka*. (LINDQVIST, 2010: 38)

Dvě ruce natažené k sobě – tak vypadá grafické zobrazení slova *spojovat, předložit oběma rukama* 扌 gōng. Je to jeden z 214 radikálů, jako samostatný znak jej nenajdeme. (LINDQVIST, 2010: 38)

Korpus manuálních radikálů

Korpus radikálu 扌 shǒu / tǐ, ruka

一至四画

扎 [zā] vázat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 扎 yà

[zhā] píchnout se

[zhá] 1 bojovat; 2 vázat

打 [dá] tucet / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 打 dǐng

[dǎ] bít, tlouct, bouchat

扑 [pū] udeřit, pleskat, plácát / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 扑 bǔ

扒 [bā] držet se; stahovat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 扒 bā

[pá] shrabovat

扔 [réng] hodit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 扔 nǎi

扞 [hàn] střežit, bránit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 扞 gān

扛 [gāng] zvednout oběma rukama / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 扛 gōng

[káng] nést na rameni

扪 [wù] 1 hnout; 2 rušit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 扪 wù

扣 [kòu] 1 zapínat (knoflíky); 2 zakrýt / 扌 a vpravo <fon.> 扣 kǒu

扞 [qiān] vlepít; vstrčit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 扞 qiān

托 [tuō] držet v dlani / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 托 tuō

- 执 [zhí]** držet v ruce / <I> R 扌 pouta a vpravo 丸 wán osoba s rukama v poutech
- 扩 [kuò]** rozšiřovat, expandovat / <I> R 扌 vpravo 广 guǎng široký, rozsáhlý
- 扪 [mén]** dotknout se / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 扪 mén
- 扫 [sào]** 1 zametat; 2 koště / <I> R 扌 a vpravo 冫 jì koště (vepřová hlava) – ruka držící koště znamená zametat
- 扬 [yáng]** stoupat, zvednout / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 易 yáng
- 掇 [chā]** brát na vidličku / <I> R 扌 a vpravo 叉 chā vidlička – ruka držící vidličku nabírá sousto
- 扶 [fú]** podpírat rukou; opírat se / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 夫 fū
- 抔 [wán]** spotřebovat, vyčerpat (používáním) / <I> R 扌 a vpravo 元 yuán zdroj – ruka vyčerpávající zdroje
- 抚 [fǔ]** hladit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 无 wú
- 转 [tuán]** 1 srolovat do klubíčka; 2 spirála / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 专 zhuān
- 技 [jì]** technika, technologie; dovednost / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 支 zhī
- 抔 [póu]** nést v dlaních / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 不 bù
- 抠 [kōu]** dloubat, rýpat, vyrývat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 区 qū
- 扰 [rǎo]** narušovat, porušovat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 尤 yóu
- 扼 [è]** sevřít, stisknout / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 厄 è

拒 [jù] odporovat, odmítat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 巨 jù

掩 [dǎn] třást / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 屯 tún

找 [zhǎo] hledat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 戈 gē

批 [pī] 1 kritizovat; 2 zásilka / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 比 bǐ

扯 [chě] škubat, trhat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 止 zhǐ

抄 [chāo] kopírovat, opisovat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 少 shǎo

纲 [gāng] zvednout oběma rukama / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 冈 gāng

折 [shé] zlomit (se) / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 斤 jīn

[zhē] otočit

[zhé] vrátit se zpět; změnit směr

抓 [zhuā] chytat; zatknout / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 爪 zhǎo

扳 [bān] trhat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 反 fǎn

[pān] lézt, šplhat

[chuāng] zvonit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 从 cóng

抡 [lūn] rozpřahovat se, rozmachovat se / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 仑 lún

[lún] vybrat

扮 [bàn] převléknout se za, hrát koho / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 分 fēn

抢 [qiāng] 1 uhodit; 2 skočit proti / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 仓 cāng

- [qiǎng]** zmocnit se; sebrat
- 扞 [yuè]** ohýbat se, křivit se, klonit se / <I> R 扞 a vpravo 月 yuè měsíc
- 抵 [zhǐ]** praštit někoho do dlaně / <F> R 扞 a vpravo <fon.> 氏 shì
- 抑 [yì]** stlačit dolů / <I> R 扞 a vpravo 印 yìn – pečetit tlakem ruky dolů
- 抛 [pāo]** 1 hodit; 2 nedbat / <I> R 扞 a vpravo 九 jiǔ a 力 lì – házet silou ruky
- 投 [tóu]** hodit; poslat / <F> R 扞 a vpravo <fon.> 投 shū
- 扞 [biàn]** aplaudovat / <F> R 扞 a vpravo <fon.> 扞 biàn
- 扞 [wěn]** utírat / <F> R 扞 a vpravo <fon.> 扞 wén
- 抗 [kàng]** odporovat; bojovat / <F> R 扞 a vpravo <fon.> 抗 kàng
- [huī]** řídit, velet / <I> R 扞 a vpravo 为 wèi slon a ruka, která jej vede – řídit, vést, velet
- 抖 [dǒu]** třást; oprašovat / <F> R 扞 a vpravo <fon.> 抖 dǒu
- 护 [hù]** chránit, střežit / <F> R 扞 a vpravo <fon.> 护 hù
- 抉 [jué]** vybrat / <F> R 扞 a vpravo <fon.> 抉 guài
- 扭 [niǔ]** otáčet, kroutit / <F> R 扞 a vpravo <fon.> 扭 chǒu
- 把 [bǎ]** 1 držet se; 2 hlídat; 3 držadlo; 4 *numerativ pro předměty s rukojetí*; 5 *uvádí anteponovaný předmět* / <F> R 扞 a vpravo <fon.> 把 bǎ
- [bà]** držadlo, rukojeť

报 [bào] 1 podávat zprávu; 2 noviny / <I> R 扌 a vpravo 𠂔 fú

拟 [nǐ] 1 sepsat, vypracovat; 2 narýsovat, naplánovat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 以 yǐ

掬 [sǒng] tlačit, strkat / <I> R 扌 a vpravo 又 yòu zdvojená ruka (pár) – strkat do někoho oběma rukama, tlačit někoho

抒 [shū] vyjádřit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 予 yǔ

五至七画

抹 [mā] utírat, otírat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 末 mò

[mǒ] 1 utírat, stírat, natírat, potírat; 2 mazat, vymazávat

[mò] omítat; zamazávat

拓 [tà] brousit / <I> R 扌 a vpravo 石 shí kámen – ruka používá kámen k broušení předmětu

[tuò] rozvíjet, rozšiřovat

拢 [lǒng] 1 shrnout; 2 česat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 龙 lóng

拔 [bá] 1 trhat; 2 dobývat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 发 bá

抨 [pēng] obviňovat, osočovat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 平 píng

拣 [jiǎn] vybrat; sbírat / <I> R 扌 a vpravo 𠂔 jiǎn vybírat – vybírat rukou

拏 [qiá] chytit, držet oběma rukama / <I> R 扌 a vpravo 卡 kǎ blokovat, držet mezi prsty – ruka pevně drží předmět, blokuje jej

拈 [niān] zvednout palcem a dalším prstem / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 占 zhān

担 [dān] 1 nést na vahadle; 2 vzít na sebe (zodpovědnost) / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 旦 dàn

- [dàn]** 1 vahadlo, břímě; 2 dan = jednotka hmotnosti = 50 kg
- 押 [yā]** vzít do vazby, eskortovat; dát do zástavy / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 甲 jiá
- 抻 [chēn]** 1 vytrhnout; 2 natáhnout / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 申 shēn
- 抽 [chōu]** vytahovat, vyčlenit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 由 yóu
- 拐 [guǎi]** otočit, změnit směr / <I> R 扌 a vpravo 另 lìng – ruka volí jiný směr
- 拙 [zhuō]** hloupý, těžkopádný / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 出 chū
- 扶 [chì]** tlouci / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 失 shī
- 拈 [zhǎ]** měrové slovo / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 乍 zhà
- 拖 [tuō]** táhnout / <F> R 扌 a vpravo dole <fon.> 也 yě
- 拊 [fǔ]** tlesknout / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 付 fù
- 拍 [pāi]** 1 plácát, bít; 2 natáčet (film) / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 白 bái
- 拆 [cā]** vyměšovat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 斥 chì
- [chāi]** 1 rozbalovat; 2 bourat
- 拎 [līn]** nést; zvedat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 令 jìng
- 拥 [yōng]** obklopit, shromáždit se kolem / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 用 yòng
- 抵 [dǐ]** podporovat; odolávat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 氏 dǐ
- 拘 [jū]** zatknout, omezit, uvěznit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 句 jù

- [chōu]** pomoci rukou / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 刍 chǔ
- 抱 [bào]** obejmout; držet / <I> R 扌 a vpravo 包 bào – obejmout („zabalit“) někoho rukama
- 拄 [zhǔ]** opírat se o / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 主 zhǔ
- 拉 [lā]** 1 táhnout; 2 hrát na / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 立 lì
[lá] řezat, říznout se
[lǎ] vylučovat
[là] hrát na
- 拦 [lán]** blokovat (cestu) / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 兰 lán
- 拌 [bàn]** míchat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 半 bàn
- 捋 [kuǎi]** škrábnout nehtem / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 汇 huì
- 拧 [níng]** ždímat, kroutit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 宁 níng
[nǐng] kroutit, šroubovat
[nìng] tvrdohlavý
- 挖 [tuō]** táhnout / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 它 tā
- 扞 [mǐn]** kartáčovat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 民 mín
- 拂 [fú]** dělat opak / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 弗 fú
- 招 [zhāo]** kynout (rukou), přijímat; provádět nábor / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 召 zhào
- 披 [pī]** přehodit přes ramena / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 皮 pí

拨 [bō] 1 nastavit (hodiny); 2 vytočit (tel. číslo) / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 发 fā

择 [zé] vybírat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 择 zé

[zhái] vybírat

拚 [pàn] ignorovat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 弁 biàn

[pīn] (拼) složit dohromady

抬 [tái] zvednout, nést; pomoci někomu v postupu / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 台 tái

拇 [mǔ] palec / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 母 mǔ

拗 [ǎo] být protichůdný / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 幼 yòu

[ào] být ohnutý až zlomený

[niù] tvrdohlavý

拭 [shì] utírat, stírat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 式 shì

挂 [guà] viset; pověsit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 圭 guī

持 [chí] podporovat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 寺 sì

拮 [jié] chudý, bez peněz (prostředků) / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 吉 jí

拷 [kǎo] tělesně mučit, trestat, bít / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 考 kǎo

[lǎo] pevně chytit a odnést / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 老 lǎo

拱 [gǒng] 1 složit ruce; 2 hrbit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 共 gòng

扭 [niǔ] obchodovat s nepřítelem / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 丩 niǔ

挎 [kuà] nést na ruce, přes rameno, u boku / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 夸 kuā

搯 [tā] bít holí, bičem / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 达 dá

挟 [xié] nést pod paží / <S> R 扌 a vpravo 夹 jiā – velká osoba nesoucí pod paží dvě menší osoby

挠 [náo] škrábat, drbat se / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 尧 yáo

挝 [wō] ve slově 老挝 Lǎowō Laos / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 过 guò

[zhuā] klepat; hrát na buben

挡 [dǎng] blokovat, vstoupit do cesty komu / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 当 dāng

[dàng] v pojmu 赶挡子 gǎn dǎngzi prodávat na trhu

拽 [zhuāi] hodit, vrhnout / <I> R 扌 a vpravo 曳 yè táhnout – ruka táhnoucí osobu nebo předmět

[zhuài] tlačit; táhnout

[yè] tlačit

挺 [tǐng] docela, ještě, snesitelně / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 廷 tíng

括 [kuò] dát do závorek; zahrnovat, obsahovat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 舌 shé

侨 [jiāo] zvednout, stoupat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 乔 qiáo

拴 [shuān] uvázat, upevnit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 全 quán

[shā] míchat, mísit, prolínat se / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 杀 shā

拾 [shè] ve slově 拾级 shíjí lézt po schodech / <I> R 扌 a vpravo 合 hé dávat dohromady – ruka dává předměty dohromady, sbírá je a uspořádává

- [shí] 1 zvednout; 2 uspořádat, sbírat
- 挑 [tiāo] 1 vybrat; 2 nést na vahadlech / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 兆 zhào
- [tiǎo] 1 vydloubávat; 2 provokovat
- 指 [zhǐ] 1 prst; 2 ukazovat na / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 旨 zhǐ
- 挣 [zhēng] 1 bojovat; 2 vydělat si / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 争 zhēng
- [zhèng] ve slově 挣扎 zhèngzhá bojovat (o přežití)
- 挤 [jǐ] tlačit se, mačkat se / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 齐 qí
- 挖 [wā] ve slově 挖掌 wāzhǎ roztáhnout / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 宅 zhái
- 挖 [wā] kopat, rýt / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 窆 yà
- 按 [àn] podle / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 安 ān
- 挥 [huī] 1 velet; 2 setřít; 3 mávat rukou / <I> R 扌 a vpravo 军 jūn armáda – velet pevnou rukou
- 扌 [xián] zvednout; táhnout / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 寻 xún
- 挪 [nuó] hnout, hýbat s, stěhovat co / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 那 nà
- 拯 [zhěng] 1 zachránit; 2 doručit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 丞 chéng
- 撸 [lū] forma mučení ve starověké Číně / <F> R 扌 a vpravo nahoře <fon.> 𠂇 chuān
- 捞 [lāo] lovit, vylovovat, vytahovat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 劳 láo
- 掇 [juè] dlouhý / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 求 qiú

捕 [bǔ] chytit, zatknout / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 甫 fǔ

捂 [wǔ] ve slově 枝捂 zhīwú vymlouvat se, vykrucovat se / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 吾 wú

[wǔ] zakrýt, přikrýt

振 [zhèn] třást, vibrovat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 辰 chén

捎 [shāo] vzít, přinést komu / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 肖 xiāo

[shào] plachý, stydlivý

捍 [hàn] bránit, střežit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 旱 hàn

捏 [niē] držet mezi prsty / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 捏 niē

捉 [zhuō] chytit, zatknout / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 足 zú

捆 [kǔn] uvázat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 困 kùn

捐 [juān] 1 věnovat, darovat; 2 daň, poplatek / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 冃 yuān

损 [sǔn] poškodit, uškodit, narušit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 员 yuán

搨 [yì] sesbírat lopatkou / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 邑 yì

捌 [bā] číslice 8 / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 别 bié

捡 [jiǎn] sbírat, shrnovat; zvednout / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 钅 qiān

挫 [cuò] 1 frustrovat; 2 ztrácet na hodnotě / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 坐 zuò

捋 [lǚ] 1 hladit prsty; 2 tah / <F> R 扌 a vpravo <fon.> ㄅ zhǎo

[luō] přejíždět dlaní po čem

授 [ruá] vrásnit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> ㄛ tuǒ

[ruó] třít

换 [huàn] měnit, vyměnit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 奂 huàn

挽 [wǎn] 1 kreslit, táhnout; 2 hrnout / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 免 miǎn

搗 [dǎo] tlouct; třít; překážet / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 島 dǎo

脱 [tuō] osvobodit se, oprostít se / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 兑 duì

掬 [jù] zvednout / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 君 jūn

搨 [jū] nést v rukách / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 局 jú

捅 [tǒng] bodat; vrážet; šťouchat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 甬 yǒng

挨 [āi] být blízko, být vedle čeho / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 矣 yǐ

[ái] utrpět

揆 [zùn] strčit, tlačít / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 夔 qún

八至九画

捧 [pěng] držet v obou rukách / <I> R 扌 a vpravo 奉 fèng nést opatrně v obou rukách –
držet v obou rukách

搵 [tiàn] 1 manipulovat; 2 ponořit do inkoustu / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 忝 tiǎn

揶 [yé] ve slově 揶揄 yéyú smát se, vysmívat se / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 耶 yé

措 [cuò] konat, jednat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 昔 xī

描 [miáo] obkreslovat, kopírovat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 苗 miáo

捺 [nà] 1 tlačit dolů; 2 pravý klesavý tah / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 奈 nài

掎 [jǐ] pevně držet; táhnout / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 奇 qí

掩 [yǎn] schovat, skrýt; zavřít / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 奄 yǎn

捷 [jié] vítězný; rychlý, spěšný / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 逮 jié

拽 [dào] táhnout na provaze / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 到 dào

排 [pái] seřadit, srovnat; přemístit silou / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 非 fēi

[pǎi] ve slově 排子车 pǎizichē velká dvoukolová kára

揸 [kèn] tlačit dolů; vzít si násilím / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 肯 kěn

掉 [diào] upustit, spadnout / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 卓 zhuó

掳 [lǔ] 1 zajatec, vězeň; 2 násilím odvléct, unést / <I> R 扌 a vpravo 虏 lǔ brát zajatce –
ruka držící zajatce - unést

掴 [guāi] tlesknout / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 国 guó

捶 [chuí] bít holí, pěstí / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 垂 chuí

推 [tuī] 1 tlačit, strkat; 2 stříhat; 3 hoblovat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 佳 zhuī

撵 [bǎi] 1 separovat; 2 část / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 卑 bēi

掀 [xiān] 1 zvednout; 2 provést chirurgický zákrok / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 欣 xīn

捻 [niǎn] chytit, zatknout / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 金 jīn

授 [shòu] udělit, předat; učit, přednášet / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 受 shòu

捻 [niǎn] svinovat v prstech, stáčet / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 念 niàn

捻 [zǒng] vždy / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 忤 cōng

[zhōu] pevně uchopit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 周 zhōu

掏 [tāo] vylovit, vyndat rukou / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 掏 tāo

掐 [qiā] uštipovat nehty, štípat; škrtit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 掐 xiàn

掬 [jū] držet oběma rukama / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 掬 jū

掠 [lüè] loupit, rabovat, plenit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 京 jīng

[lüě] 1 hladit; 2 brousit po délce

掂 [diān] zvážit v ruce / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 店 diàn

掖 [yē] strčit kam, schovat kam / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 夜 yè

[yè] pomoci si rukou při čem

摔 [zuó] 1 chopit se čeho; 2 běžet proti / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 卒 zú

搥 [póu] 1 zranit; 2 vytěžit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 音 pǒu

[pǒu] ve slově 搥击 pǒujī slovně útočit

接 [jiē] 1 držet, chytit; 2 přijít do kontaktu s; 3 přivítat hosta / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 妾 qiè

掷 [zhì] vrhnout, hodit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 郑 zhèng

揆 [shàn] 1 jednoduchý; 2 tichý; 3 rozšiřovat, roztahovat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 炎 yán

控 [kòng] 1 obvinít, obžalovat; 2 ovládat, řídit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 空 kōng

揆 [liè] kroutit, točit; otáčet směr / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 戾 lì

掬 [qián] nést na rameni / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 肩 jiān

探 [tàn] hledat, objevovat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 采 shēn; zároveň můžeme znak označit jako <I> -- ruka sahající do hloubky hledá a objevuje

[xiāo] bít, klepat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 肃 sù

据 [jū] ve slově 拮据 jiéjū mít málo peněz, být v nesnázích / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 居 jū

[jù] chopit se; záviset na

掘 [jué] kopat, hloubit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 屈 qū

掺 [càn] starověká píseň, melodie / 参 cān

[chān] míchat

[shǎn] pochopit

掇 [duō] zvednout oběma rukama / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 爰 zhuò

掬 [guàn] hodit na zem / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 贯 guàn

楔 [xiē] zatlouct hřebík / <F> R 才 a vpravo <fon.> 契 qì

揍 [zòu] bít, praštit / <F> R 才 a vpravo <fon.> 奏 zòu

搵 [zhèn] 1 vyhrnout si rukávy; 2 bít se holými pěstmi / <F> R 才 a vpravo <fon.> 甚 shèn

搽 [dié] skládat, složit / <F> R 才 a vpravo <fon.> 葉 yè

搽 [chá] aplikovat na kůži, pleť (puďr) / <I> R 才 a vpravo 茶 chá čaj – čajové lístky
používané jako přírodní kosmetika pro své antioxidační účinky?

搭 [dā] 1 postavit, vybudovat; 2 přehodit přes / <F> R 才 a vpravo <fon.> 答 dā

搯 [zhā] roztáhnout prsty / <F> R 才 a vpravo <fon.> 查 chá

攥 [yàn] odstranit, vyhodit / <F> R 才 a vpravo <fon.> 偃 yǎn

掬 [lā] skleněná lahev / <F> R 才 a vpravo <fon.> 刺 là

搦 [wēi] ohýbat dlouhý tenký předmět / <F> R 才 a vpravo <fon.> 威 wēi

[wǎi] nabírat / <F> R 才 a vpravo <fon.> 歪 wāi

揩 [kāi] utírat / <F> R 才 a vpravo <fon.> 皆 jiē

揽 [lǎn] 1 přivázat provazem; 2 vzít do náruče / <F> R 才 a vpravo <fon.> 览 lǎn

提 [dī] bránit proti / <F> R 才 a vpravo <fon.> 是 shì

[tí] zvednout; nést v dolů spuštěné ruce

揖 [yī] poklonit se při pozdravu / <F> R 才 a vpravo <fon.> 揖 qì

搨 [wèn] mačkat prstem; třít / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 搨 wèn

揭 [jiē] neskrývat, vystavit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 揭 hé

摠 [sāi] třást / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 摠 sī

揣 [chuāi] nést, schovávat v šatech / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 揣 duān

[chuǎi] odhadovat

[chuài] ve slově 囊揣 nāngchuài slaboch

搨 [hú] vykopat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 搨 gǔ

揸 [qìn] tlačit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 揸 qīn

插 [chā] vhodit, vtlačit, vlepít / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 插 chá

揪 [jiū] pevně držet / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 揪 qiū

搜 [sōu] zkoumat; hledat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 搜 sōu

揄 [yú] vést; kreslit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 揄 yú

揜 [yǎn] skrýt před pohledem / <I> R 扌 a vpravo 揜 yǎn skrýt – ruka zakrývá předmět

援 [yuán] držet, pomoci, podpořit, asistovat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 援 yuán

揞 [chān] 1 pomoci, podpořit rukou; 2 míchat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 揞 chān

搨 [ǎn] aplikovat medikament (pudr) na ránu / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 搨 yīn

摠 [gē] dát / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 摠 gé

[gé] vydržet, vystát

搓 [cuō] třít rukou; kroutit / <F> R 才 a vpravo <fon.> 差 chā

楼 [lōu] shrnout dohromady / <F> R 才 a vpravo <fon.> 娄 lóu

[lǒu] držet v náruči, obejmout

揃 [jiǎn] stříhat / <F> R 才 a vpravo <fon.> 前 qián

搅 [jiǎo] 1 rušit, štvát; 2 agitovat; 3 míchat / <F> R 才 a vpravo <fon.> 觉 jué

搯 [xuān] strčit rukou / <F> R 才 a vpravo <fon.> 宣 xuān

揩 [kē] svírat; mačkat / <F> R 才 a vpravo <fon.> 客 kè

握 [wò] držet, svírat, tisknout rukou / <F> R 才 a vpravo <fon.> 屋 wū

摒 [bìng] zbavit se, skončit s / <F> R 才 a vpravo <fon.> 屏 píng

揆 [kuí] 1 odhadovat; 2 rozhodnout / <F> R 才 a vpravo <fon.> 葵 guǐ

搔 [sāo] škrábat / <F> R 才 a vpravo <fon.> 蚤 zǎo

揉 [róu] třít, masírovat / <F> R 才 a vpravo <fon.> 柔 róu

掾 [yuàn] podřízený / <F> R 才 a vpravo <fon.> 豕 tuàn

十至十以上

搆 [gòu] 1 zkřížit; 2 nastražit past / <F> R 才 a vpravo <fon.> 葍 gòu

摄 [shè] 1 absorbovat, asimilovat; 2 fotit / <F> R 才 a vpravo <fon.> 聂 niè

摸 [mō] cítit; dotýkat se / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 莫 mò

搯 [jìn] vsunout, vhodit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 晋 jìn

搏 [bó] bojovat, prát se / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 搏 fū

摅 [shū] vyjádřit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 杼 lù

摅 [èn] mačkat prstem / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 恩 ēn

摆 [bǎi] položit, dát, nastavit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 罢 bà

携 [xié] brát s sebou; brát za ruku / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 隽 juàn

捩 [chuāi] 1 třít, masírovat; 2 schovávat pod polštářem / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 麤 sī

搬 [bān] stěhovat, přemisťovat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 般 bān

摇 [yáo] třást se, chvět se / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 窑 yáo

搞 [gǎo] dělat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 高 gāo

搞 [chī] rozprostřít se / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 离 lí

搪 [táng] 1 zaclonit, zakrýt; 2 pomazat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 唐 táng

榜 [bàng] seznam / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 旁 páng

[péng] bít holí

搐 [chù] táhnout; trhat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 畜 chù

搯 [è] vzít, chopit se / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 益 yì

- 搵 [jiān]** zvedat hůlkami / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 兼 jiān
- 搨 [shuò]** 1 potírat; 2 holit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 朔 shuò
- 搯 [huá]** škrábat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 害 hài
- 搯 [bìn]** vyřadit; propustit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 宾 bīn
- 搯 [zhǎn]** kápnout; klepat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 展 zhǎn
- 搯 [nuò]** 1 provokovat; 2 třít / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 弱 ruò
- 摊 [tān]** rozprostírat se, podílet se na / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 难 nán
- 搯 [sǎng]** tlačit přes, zpět / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 桑 sāng
- 搯 [biāo]** odhodit, odvrhnout / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 票 piào
- [biào]** založit ruce
- 擣 [chū]** ve slově 擣蒲 chūpú starověká čínská hazardní hra / <F> R 扌 a vpravo <fon.>
 雩 yú letní oběť za déšť
- 擣 [liào]** dát dolů, hodit dolů / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 畧 lüè
- 擣 [luò]** ukládat, skladovat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 累 lèi
- 摧 [cuī]** zničit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 崔 cuī
- 擣 [yīng]** dostat se do kontaktu s; rušit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 嬰 yīng
- 擣 [zhí]** zvednout; vzít a použít / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 庶 shù číselný

摘 [zhāi] 1 sundávat; 2 trhat, česat ovoce / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 摘 dī

摔 [shuāi] spadnout / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 率 shuài

撇 [piē] 1 odložit stranou; 2 sebrat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 撇 bì

[piě] 1 odhodit, dát stranou; 2 levý tah

撮 [huàn] příjmení Han / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 敢 gǎn

摺 [zhé] skládat, složit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 習 xí

撵 [niǎn] hnát, vyhánět, dohánět / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 撵 niǎn

撮 [xié] trhat, česat ovoce; sundávat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 颞 xié

撕 [sī] trhat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 斯 sī

撒 [sǎ] pustit, uvolnit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 散 sǎn

[sǎ] rozhazovat, rozsévat, rozsypat

[kā] řezat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 葛 gé

撮 [juē] vystřikovat, špulit; ohrnovat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 厥 jué

撩 [liāo] zvednout, vykasat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 寮 liáo

[liáo] škádlit, zlobit, dráždit

[liào] 1 dát dolů; 2 zemřít

撑 [chēng] 1 strkat, nacpat; 2 udržet se / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 掌 zhǎng

撮 [cuō] shrabovat, sbírat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 最 zuì

[zuǒ] *numerativ pro vlasy*

擣 [qiào] vypáčit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 毳 cuì

播 [bō] šířit, sít / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 番 fān

擒 [qín] chytit, zatknout / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 禽 qín

撻 [lū] třít dlaní něco dlouhého / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 魯 lǔ

墩 [dūn] tlačit, táhnout, pevně držet / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 敦 dūn

撞 [zhuàng] vrazit do, nabourat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 童 tóng

撤 [chè] odstraňovat, dávat pryč / <F> R 扌 a uprostřed <fon.> 育 yù

搏 [zǔn] šetřit (peníze) / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 尊 zūn

撵 [cuān] 1 hodit; 2 dělat ve spěchu / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 窳 cuàn

撰 [zhuàn] psát, komponovat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 巽 xùn

擀 [gǎn] rolovat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 幹 gàn

撼 [hàn] třást se, chvět se / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 感 gǎn

擂 [léi] 0,5 kg / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 雷 léi

[lèi] bubnovat

操 [cāo] 1 držet; 2 cvičit; 3 mluvit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 梟 zào

[cào] dělat problémy

擐 [huàn] nosit (oblečení) / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 寰 huán

撇 [qiào] bít od boku / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 敝 jiǎo

擅 [shàn] 1 vynikat v něčem; 2 svévolně jednat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 亶 dǎn

擞 [sǒu] třást (se) / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 数 shù

擗 [pǐ] bít se do hrudi / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 辟 bì

搨 [rǔ] špinit, barvit, potřísnit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 需 xū

擤 [xǐng] vyčistit si nos; rýpat se v nose prsty / <I> R 扌 a vpravo 鼻 bí nos – čistit nos rukou, rýpat se v nose

撻 [tī] odhalit, prozradit / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 適 shì

[zhì] 1 vybrat; 2 vyndat z

[zhài] přišít něco na oblečení / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 寨 zhài

擦 [cā] třít, utírat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 察 chá

擻 [zhuó] vytáhnout / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 翟 zhái

擻 [diān] spadnout / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 颠 diān

擻 [huō] kynout, mávat rukou / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 霍 huò

攢 [cuán] 1 sbírat; 2 psát, kompilovat / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 赞 zàn

[zǎn] akumulovat

攘 [rǎng] vyhrnout rukávy; připravit se / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 襄 xiāng

攫 [jué] chopit se koho, zajmout / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 矍 jué

攥 [zuàn] držet / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 纂 zuǎn

攘 [nǎng] strčit do / <F> R 扌 a vpravo <fon.> 囊 náng

Korpus radikálu 攴 pū, ruka s paličkou (bít)

二至以上

收 [shōu] 1 obdržet; 2 sklídit / <S> vlevo 丩 jiū hák a vpravo R 攴 pū ruka (bít) – kosit
trávu srpem, sklízet

攻 [gōng] 1 útočit, napadat; 2 zaměřit se na co / <F> vlevo <fon.> 工 gōng a vpravo R 攴

攸 [yōu] 1 místo; 2 ten, který / <S> 人 rén člověk jdoucí a 攴 pū bijící někoho s 丨 shù holí

改 [gǎi] spravit; změnit / <F> vlevo <fon.> 己 jǐ a vpravo R 攴

孜 [zī] ve slově 孜孜不倦 zīzībújuàn neúnavně, vytrvale / <F> vlevo <fon.> 子 zǐ a
vpravo R 攴

败 [bài] prohrát, být poražen / <F> vlevo <fon.> 贝 bèi a vpravo R 攴

攴 [bān] rozdělit se o / <I> vlevo 分 fēn rozdělit a vpravo R 攴 –rozdělit se o něco

放 [fàng] položit, dát kam / <F> vlevo <fon.> 方 fāng a vpravo R 攴

政 [zhèng] vláda / <F> vlevo <fon.> 正 zhèng a vpravo R 攴

故 [gù] důvod, příčina / <F> vlevo <fon.> 古 gǔ a vpravo R 攵

畋 [tián] lovit / <I> vlevo 田 tián pole a vpravo R 攵 – bít zvěř na poli (louce, v lese), lovit

𢇛 [mǐn] robustní / <F> vlevo <fon.> 民 mín a vpravo R 攵

[dù] ničit, ruinovat / <F> vlevo <fon.> 殳 yì a vpravo R 攵

[yì] mít dost čeho, mít plné zuby čeho

敖 [áo] 1 procházet se; 2 příjmení Ao / <I> 出 chū jít ven a 放 fàng nechat jít – jít se ven
projít

致 [zhì] poslat; doručit / <F> vlevo <fon.> 至 zhì a vpravo R 攵

敌 [dí] nepřítel / <I> vlevo 舌 shé jazyk a vpravo R 攵 – vypláznout jazyk na nepřítele a
zbít ho

效 [xiào] efekt, výsledek; efektivita / <F> vlevo <fon.> 交 jiāo a vpravo R 攵

赦 [shè] odpustit (trest), amnestovat / <F> vlevo <fon.> 赤 chì a vpravo R 攵

教 [jiào] učit / <I> vlevo 耂 lǎo starý a 子 zǐ dítě a vpravo R 攵 -- respekt ke starším je
vyučován bitím

[jiāo] učit

救 [jiù] pomoci; zachránit / <F> vlevo <fon.> 求 qiú a vpravo R 攵

敕 [chì] císařský edikt / <F> vlevo <fon.> 束 shù a vpravo R 攵

敌 [yǔ] daň, mýto / <F> vlevo <fon.> 吾 wú a vpravo R 攵

敏 [mǐn] 1 ostrý; 2 rychlý / <F> vlevo <fon.> 每 měi a vpravo R 攵

斂 [liǎn] donést zpět / <F> vlevo <fon.> 斂 qiǎn a vpravo R 攵

斂 [duó] zmocnit se silou / <F> vlevo <fon.> 斂 duì a vpravo R 攵

敝 [bì] roztrhaný, rozbitý, rozedraný / <I> vlevo 巾 jīn šátek a 八 bā kusy, vpravo R 攵 – šátek je rozbitý tak, až je na kusy. roztrhaný

敢 [gǎn] dovolit si, mít kuráž na / <I> vlevo 敢 původní obrázek medvěda, vpravo R 攵 – mít kuráž bít medvěda

散 [sǎn] uvolnit se, rozpadnout se / <I> vlevo 麻 má konopí a 月 yuè maso, vpravo R 攵 – když něco tlučeš, ať už konopí nebo maso, rozpadne se to

敬 [jìng] respekt / <I> vlevo dole 句 jù bezstarostnost, a vpravo R 攵 – bezstarostnost bitím převychována k respektu

敞 [chǎng] otevřít / <F> vlevo <fon.> 尚 shàng a vpravo R 攵

敦 [dūn] upřímný / <F> vlevo <fon.> 敦 chún a vpravo R 攵

[duì] oválná nádoba na obilniny

敷 [jiǎo] 1 zářit; 2 příjmení Jiao / <I> 白 bái bílý a 放 fàng dávat – vydávat světlo, zářit

数 [shǔ] patřit do kategorie / <F> vlevo <fon.> 娄 lóu a vpravo R 攵

[shù] 1 číslo; 2 talent, schopnost

[shuò] často, opakovaně

敷 [fū] aplikovat / <F> vlevo nahoře <fon.> 甫 fǔ a vpravo R 攵

整 [zhěng] 1 v pořádku, správně; 2 trestat; 3 zcela / <I> nahoře vpravo R 攵, dole 正 zhèng správně – trochu 攵 bít, až se to spraví

辙 [zhé] vyjetá kolej / <I> vlevo 车 chē vůz, vpravo R 又 – vozy opotřebovávají vozovku, vzniká vyjetá kolej

辙 [dūn] připevnit kovový plát / <F> vlevo R 车 jīn kov, vpravo <fon.> 敦 dūn
[duì] část kopí

Korpus radikálu 手 shǒu, ruka

手 [shǒu] ruka / <P> zobrazení ruky s pěti prsty

四至以上

拜 [bài] 1 klanět se; 2 vykonat návštěvu / <P> dvě ruce otočené dolů

挈 [qiè] 1 nést; vést; 2 podporovat / <F> nahoře <fon.> qi, dole R 手 shǒu

摯 [zhì] pravdivý, skutečný / <F> nahoře <fon.> 执 zhí, dole R 手 shǒu

拿 [ná] vzít / <F> nahoře <fon.> 合 hé, dole R 手 shǒu

挛 [luán] křivý, zahnutý / <F> nahoře <fon.> luán, dole R 手 shǒu

拳 [quán] 1 boxovat; 2 pěst; 3 rána / <F> nahoře <fon.> juàn, dole R 手 shǒu

拏 [ná] vléct, táhnout / <F> nahoře <fon.> 如 rú, dole R 手 shǒu

拏 [sā] ve slově 摩拏 māsa hladit, masírovat / <F> nahoře <fon.> 沙 shā, dole R 手 shǒu

[shā] ve slově 拏拏 zhāsha roztáhnout; stát na konci

[suō] ve slově 摩拏 mósuō laskat, objímat, hladit

掌 [zhǎng] dlaň; chodidlo; pata / <F> nahoře <fon.> 尚 shàng, dole R 手 shǒu

掣 [chè] 1 táhnout; 2 kreslit / <F> nahoře <fon.> 制 zhì, dole R 手 shǒu

弄 [pá] kapesní zloděj / <P> ztrojený R 手 shǒu ruka

掰 [bāi] 1 roztrhat; 2 rozejít se / <I> vlevo a vpravo R 手 shǒu, uprostřed 分 fēn
rozdělit – rozdělit rukama, roztrhat

撵 [yán] 1 třít, brousit; 2 studovat, zkoumat / <I> 研 yán třít nad R 手 shǒu – třít, masírovat
rukou

[mó] kopírovat, opisovat / <F> nahoře <fon.> 莫 mò, dole R 手 shǒu

掰 [gé] 1 kamarádit se; 2 silně obejmout / <F> <fon.> 合 hé mezi dvěma R 手 shǒu

撵 [qiān] vytáhnout / <F> nahoře <fon.> sāi, dole R 手 shǒu

摩 [mā] ve slově 摩挲 māsa hladit, masírovat / <F> nahoře <fon.> 麻 má, dole R 手 shǒu

[mó] třít

擎 [qíng] zvednout; nést nahoře / <F> nahoře <fon.> 敬 jìng, dole R 手 shǒu

擘 [bò] 1 rozbít; 2 otevřít; 3 palec / <F> nahoře <fon.> 辟 bì, dole R 手 shǒu

攀 [pān] šplhat, hledat kontakty na vysokých místech / <F> nahoře <fon.> 攀 fán, dole R
手 shǒu

Korpus radikálu 寸 cùn, palec

寸 [cùn] palec / <P> ruka s palcem vyznačeným tečkou

二至以上

刂 [cǔn] řezat, krájet, rozřezat / <I> vlevo R 寸 cùn a vpravo 刀 dāo nǔž

对 [duì] 1 správně; ano; 2 proti / <F> vlevo <fon.> 又 yòu a vpravo R 寸 cùn

寺 [sì] klášter; buddh. klášter / <F> nahoře <fon.> 土 tǔ (původně 之 zhī) a dole R 寸 cùn

寻 [xún] hledat / <I> nahoře 冫 jì vepřová hlava (někdy používáno jako komponent označující ruku) a dole R 寸 cùn – hledat, prohledávat rukou, prsty, palcem

导 [dǎo] vést / <I> nahoře 巳 sì a dole R 寸 cùn – horní část naznačuje cestu, která překrývá ruku

寿 [shòu] 1 dlouhověkost; 2 věk, stáří / <F> nahoře <fon.> 丰 fēng a dole R 寸 cùn

封 [fēng] pečtit / <I> vpravo 圭 guī a vlevo R 寸 cùn – ruka sadící strom

耐 [nài] být odolný proti / <F> vlevo <fon.> 而 ér a vpravo R 寸 cùn

将 [jiāng] 1 konat, jednat; 2 *prostředek* – pomoci; 3 *uvádí nástroj*; 4 *ukazatel budoucího času* / <F> vlevo <fon.> 丷 jiāng a vpravo R 寸 cùn

[jiàng] 1 generál; 2 král (v šachu)

[qiāng] vítat

辱 [rǔ] 1 být poctěn; 2 tělesně inzultovat / <F> nahoře <fon.> 辰 chén a dole R 寸 cùn

射 [shè] 1 střílet; 2 vyslat / <I> vlevo 身 shēn tělo a vpravo R 寸 cùn – obrázek luku (nahrazen obrázkem těla), který je natahován rukou- střílet

尉 [wèi] 1 žehlit; 2 tlačit; 3 zastaralé příjmení / <F> vlevo 尸 shī a 火 huǒ (zjednodušeno na 小 xiǎo) a <fon.> 二 èr, vpravo R 寸 cùn

[yù] viz níže, viz dále

尊 [zūn] respekt / <I> R 寸 cùn nesoucí a nabízející 酉 yǒu pohár vína

Analýza manuálních radikálů

Analýza etymologická

Jak již bylo řečeno, znaky se rozdělují do šesti kategorií, podle svého vývoje, podle moderní podoby, podle toho, jestli jdou dále dělit a pokud ano, podle vlastností jednotlivých prvků. Toto tradiční dělení jsem použila v korpusu, kde jsem každý jednotlivý znak zařadila do kategorie právě podle těchto zásad. V následující tabulce uvádím, kolik znaků patří do jednotlivých skupin, podle použitého radikálu:

Tabulka č. 1:

	Radikál 扌	Radikál 寸	Radikál 手	Radikál 攴	Celkem
Fonogramy	303	7	16	23	349
Ideogramy	23	6	2	12	43
Piktogramy	0	1	1	0	2
Symboly	1	0	2	2	5
Celkem	327	14	21	37	399

Z tabulky je na první pohled patrné, že zdaleka nejpočetnější kategorií jsou fonogramy. Z celkového počtu 399 znaků je 349 tvořena fonetickou částí. Zejména mezi znaky s radikálem 扌 - zde je naprostá většina znaků fonogramů. Druhou významnější skupinou jsou ideogramy, jejich celkový počet je 43, což tvoří asi 11%. Další dvě zastoupené kategorie – piktogramy a symboly – tvoří svým počtem docela zanedbatelnou část korpusu.

Analýza grafická

Můj korpus sleduje čtyři radikály, z nichž o každém z nich se dá říci, že u něj převažuje jiná grafická struktura. Tím myslím, že každý z nich se nejčastěji vyskytuje na jiné pozici v grafické struktuře znaku. Znaky radikálu 扌 mají svou významovou složku vždy nalevo, znaky radikálu 寸 napravo nebo ve spodní části znaku. Radikál 手 předurčuje nejvíce

pozici spodní, zatímco radikál 父 stojí nejčastěji vpravo. Pro lepší přehlednost uvádím celkové počty v následujících tabulkách, i s procentuálním podílem jednotlivých pozic:

Tabulka č. 2:

Pozice radikálu 扌	Počet znaků	Podíl v %
Levá	327	100
Ostatní	0	0

Tabulka č. 3:

Pozice radikálu 寸	Počet znaků	Podíl v %
Pravá	6	42,85
Spodní	6	42,85
Ostatní	2	14,28

Tabulka č. 4:

Pozice radikálu 手	Počet znaků	Podíl v %
Spodní	16	76,19
Ostatní	5	23,8

Tabulka č. 5:

Pozice radikálu 父	Počet znaků	Podíl v %
Pravá	36	97,29
Ostatní	1	2,7

Analýza sémantická

Sémantický rozbor má za úkol zjistit, u kolika znaků je význam přímo ovlivněn radikálem / determinativem. Radikál totiž ne vždy vystupuje zároveň jako determinativ, to znamená že ne vždy určuje význam celého znaku. V následující tabulce uvádím celkové počty znaků, společně s podílem znaků takto ovlivněných:

Tabulka č. 6:

	Počet znaků *	Celkový počet	Podíl v %
Radikál 扌	166	327	50,76
Radikál 寸	7	14	50
Radikál 手	10	21	47,62
Radikál 攴	15	37	40,54

* počet znaků, jejichž význam je přímo ovlivněn použitým radikálem

Z této tabulky vyplývá, že radikál zdaleka ne vždy bývá ve znaku determinativem, jen někdy určuje významovou podobu znaku. Nejčastěji je tomu u znaků radikálu 扌, kde je tomu tak v 50,76% případů. Dokonce se zde dají vysledovat menší skupiny znaků, které mají stejný nebo podobný význam. Dost často se zde objevují znaky s významem *tlačit, táhnout* – 搨, 拖, 拉, 挖, 拽, 掇, 掎, 搨, 搨, 搨. Dále pak slova s významem *třít, masírovat* - 搨, 搨, 搨, 搨, 搨. S významem *třást se, chvět se* jsou to pak znaky 抖, 振, 搨, 摇, 撼, 搨. *Utírat* – 搨, 抹, 拭, 揩, 擦. *Držet* – 扒, 托, 执, 把, 捧, 掬, 接, 援, 搨, 握, 操, 攥. Takových skupin bychom zde našli mnoho, tyto jsou ovšem ty nejpočetnější.

Druhou skupinou, kde jsou znaky a jejich význam nejvíce ovlivněny svým radikálem, jsou ty s radikálem 寸. Je to nejspíše tím, že polovina znaků je ideogramy. U všech těchto znaků je samozřejmé, že radikál je zároveň determinativním prvkem. Výborným příkladem je například znak 刃, kde ruka a nůž dohromady tvoří význam *řezat, krájet*. Dalším zajímavým znakem je 导 *vést*, vyobrazeno za pomoci cesty, kterou někdo drží v ruce. Pak je zde samozřejmě piktografické vyobrazení palce 寸.

Třetí nejpočetnější skupinou (z hlediska procentuálního podílu) je skupina radikálu 手. Zde již nenacházíme celé skupiny o stejném nebo podobném významu, nicméně i zde se vyskytují vcelku zajímavé příklady: mezi fonogramy je radikál determinativem u znaků 掣 *nést, vést*, 拳 *boxovat*, 掣 *táhnout; kreslit*, 掣 *vlést; táhnout*, 擎 *zvednout, nést nahoře*. Důležité a zajímavé jsou i znaky 手 piktogram *ruka*, 拜 *klanět se; vykonat návštěvu* a 犴 *kapesní zloděj*. Etymologické vysvětlení ideogramů 扌 a 攴 jsou uvedeny v korpusu.

Jako nejméně početná byla stanovena vyhodnocena skupina radikálu 攴. Tento radikál zobrazuje sice ruku s paličkou, ve složených znacích ale vyznačuje spíše slovo *bít*. Tak je

tomu i u všech znaků mého korpusu. Jde převážně o ideogramy, mezi fonogramy najdeme pouze jedno zastoupení, a to u znaku 攵 *zmocnit se silou*. Mezi ideogramatickými znaky přispívá radikál významem bít, najdeme zde však i jiné možnosti – může jít i o význam *opotřebovat používáním*, jmenovitě u znaků 敝 (opotřebování oděvu vede k roztrhání) a 轍 (silnice opotřebovaná neustálým provozem). V této skupině nalezneme i dva symboly – 收 a 攸 – viz korpus.

Analýza fonologická

Tato analýza se již týká pouze jedné ze šesti znakových kategorií – kategorie fonogramů. V jedné tabulce určím počet fonogramů v jednotlivých skupinách radikálů a jejich procentuální podíl na celkovém počtu znaků ve skupině. V tabulkách dalších se budu věnovat jednotlivým radikálům. Mým úkolem bude srovnat, do jaké míry se shodují fonetika s celým fonogramem.

Tabulka č. 7:

	Počet fonogramů ve skupině	Celkem znaků ve skupině	Podíl v %
Radikál 扌	303	327	92,66
Radikál 寸	7	14	50
Radikál 手	16	21	76,19
Radikál 攵	23	37	62,16
Celkem	349	399	87,47

Z tabulky je patrné, že fonogramy vždy tvoří podstatnou část celé radikálové skupiny. Nejmenší podíl tvoří ve skupině radikálu 寸 – 50%. Naprostou většinu naopak tvoří mezi znaky radikálu 扌 - 92,66%.

Nyní se tedy budu věnovat srovnání fonetika a fonogramu. Budu pozorovat čtení obou a porovnávat shodu nebo naopak odlišnost, a to z hlediska výslovnosti iniciály, finály a tónu.

Pro ulehčení a lepší přehlednost si pro tuto tabulku zavedu zkratky I pro iniciálu, F pro finálu a T pro tón.

Vysvětlivky:

IFT – shoda v iniciále, finále i tónu

IF – shoda v iniciále a finále

IT – shoda v iniciále a tónu

FT – shoda ve finále a tónu

I – shoda iniciál

F – shoda finál

T – shoda tónu

0 – odlišná iniciála, finála i tón

Tabulka č. 8: fonologické srovnání pro fonogramy s radikálem 扌

	IFT	IF	IT	FT	I	F	T	0
Počet	73	61	13	12	18	54	23	49
Podíl %	24,09	20,13	4,29	3,96	5,94	17,82	7,59	16,17

Tabulka č. 9: fonologické srovnání pro fonogramy s radikálem 寸

	IFT	IF	IT	FT	I	F	T	0
Počet	1	0	0	0	0	0	1	5
Podíl %	14,28	0	0	0	0	0	14,28	71,43

Tabulka č. 10: fonologické srovnání pro fonogramy s radikálem 手

	IFT	IF	IT	FT	I	F	T	0
Počet	2	3	2	1	0	4	4	0
Podíl %	12,5	18,75	12,5	6,25	0	25	25	0

Tabulka č. 11: fonologické srovnání pro fonogramy s radikálem 攴

	IFT	IF	IT	FT	I	F	T	0
Počet	4	5	2	0	1	6	4	1
Podíl %	17,39	21,74	8,70	0	4,35	26,1	17,39	4,35

Z tabulkového rozboru musíme konstatovat, že nelze jednoznačně určit, která shoda převažuje u všech radikálových skupin. U každé skupiny sevýsledky značně liší:

Tabulka č. 8 ukazuje nejvyšší podíl shody v iniciále, finále i tónu s konečným zněním znaku. Dále pak převažuje shoda v iniciále a finále, nebo jen ve finále. Nezanedbatelný podíl má i celková odlišnost fonetika a fonogramu.

Tabulka č. 9 vykazuje dost zvláštní výsledek, protože více než 70% všech fonogramů se v ničem neshoduje s obsaženým fonetikem.

Tabulka č. 10 – zde se čtvrtina všech fonogramů shoduje pouze ve finále, čtvrtina pouze v tónu. Ostatní fonogramy se rozdělují do skupin shody IFT, IF, IT, mírný pokles je v podílu shody FT.

Tabulka č. 11 se výsledky nejvíce podobá tabulce č. 8. Největší podíl zaznamenaly skupiny shody IFT (17,39%), IF (21,74%), F (26,1%) a T (17,39%). Menší ale jistě neopomenutelný podíl pozorujeme u skupin IT (8,7%), I a 0 (obě shodně 4,35%).

Obecně můžeme říci, že malý nebo zcela nulový podíl byl u všech radikálových skupin ve shodě IT, FT, I.

Naopak vysoký podíl nacházíme zpravidla u skupin shody IFT, IF, F, T a 0.

Závěr

Cílem mé práce bylo trochu přiblížit a usnadnit studium čínských znaků. Vybrala jsem si pro to okruh 399 znaků s jedním společným prvkem – manuálním radikálem. Jde o všechny znaky, které jsou obsaženy ve slovníku *Xiandai hanyu cidian* pod radikály 扌 shǒu / tǐ, 父 pǔ, 手 shǒu a 寸 cùn. Při sestavování korpusu jsem se setkala pouze s jedním problémem – několik znaků se mi nepodařilo nalézt ve znakovém fondu čínské klávesnice MS Word ani jinde, proto jsem je vepsala rukou.

Práci bych rozdělila do dvou částí – teoretické a praktické. V teoretickém úvodu jsem se pokusila objasnit alespoň základy problematiky dělení čínských znaků do šesti tradičních kategorií – dělení na fonogramy, ideogramy, symboly, piktogramy, výpůjčky a transfigurované znaky. Dále jsem se zabývala problematikou radikálu / determinativu a fonetika, s odkazem na kategorii fonogramů. Poslední teoretickou otázkou bylo zamyslet se nad tím, jak se na znaky radikálu ruka dívá odborná literatura.

Praktická část sestávala hlavně ze sestavení korpusu 399 znaků s manuálními radikály. Každý znak jsem objasnila následujícím způsobem – uvedla jsem jeho český ekvivalent, čtení, zařazení do kategorie a grafickou podobu včetně objasnění jednotlivých prvků. Poté jsem se zabývala rozbořem korpusu z několika hledisek.

Analýza etymologická ukázala, že převážná většina všech uvedených znaků jsou fonogramy, o dost méně zde najdeme ideogramů, naopak piktogramy se zde vyskytly pouze 2.

Grafický rozbor poukazoval hlavně na to, jaké části znakového pole se nachází studované radikály – nepovedlo se mi najít jednoho společného jmenovatele. U každého radikálu je tomu jinak. U radikálu 扌 bylo všech 327 zkoumaných znaků s pozicí levou, u ostatních radikálů šlo o pozici pravou nebo spodní. Ostatní pozice tvoří jen malou část materiálu.

Třetím hlediskem pozorování byla sémantika. Zde jsem zjišťovala, u jakého podílu všech znaků je jejich význam přímo ovlivněn použitým radikálem. U radikálů 扌 a 寸 to byla rovná polovina, u dalších dvou byl podíl menší – 23,81% a 37,84%. Z velké části jde o znaky z kategorií ideogramy, piktogramy a symboly, našlo se ale i nemálo fonogramů, které mají radikál ve funkci určující význam.

Posledním hlediskem mé analýzy byla fonologie. Porovnávala jsem, do jaké míry se čtení sledovaného znaku shoduje se čtením jeho fonetika. Pro lepší přehlednost jsem porovnávání prováděla u jednotlivých radikálových skupin zvlášť. Fonogramy tvoří

minimálně nadpoloviční většinu všech těchto skupin, proto je zrovna toto pozorování vcelku zajímavé. Nepodařilo se mi ale stanovit nějakou všeobecně platnou hypotézu. V podstatě lze tvrdit, že vysoký podíl má shoda celková, jinak i shoda iniciály a finály nebo jen shoda finály. Nesmím opomenout fakt, že vcelku vysoký podíl náleží i celkové odlišnosti. Naopak malý podíl se vyskytuje u shody iniciály s tónem, finály s tónem nebo jen iniciály.

Navzdory tomu, že v otázce použití fonetika se nepodařilo stanovit jakékoliv pravidlo, ale je nesporným faktem, že jde o prvek velice užitečný při studiu znaků.

Anotace

Jméno a příjmení:	Zuzana Michalíková
Název fakulty a katedry:	Filozofická fakulta, Katedra asijských studií
Název práce:	Manuální radikály v čínském znakovém písmu
Vedoucí práce:	Mgr. David Uher, PhD.
Počet příloh:	1
Klíčová slova:	radikál, determinativ, fonetikum, fonogram, ideogram, znakové kategorie, manuální radikál, radikál ruka

Cílem mé bakalářské práce bylo sestavit soubor všech znaků s manuálními radikály, tak jak jsou seřazeny ve slovníku *Xiandai hanyu cidian*. Analyzovala jsem pouze zjednodušené znaky. U každého znaku jsem pozorovala jeho výslovnost, český ekvivalent, zařazení do znakové kategorie a jeho celkovou etymologii. Takto sestavený korpus 399 znaků jsem posléze podrobila analýze – etymologické, podle zařazení do znakové kategorie; grafické, podle umístění radikálu v grafickém poli znaku; sémantické, podle toho, jestli je význam znaku ovlivněn radikálem; fonologické, podle toho, jestli se čtení fonetika shoduje se čtením celého znaku. Následně jsem stanovila závěry podle toho, co jsem zjistila. Pokusila jsem se najít obecné souvislosti a společné závěry.

Annotation

First name and surname:	Zuzana Michalíková
Name of faculty and department:	Faculty of Arts, Department of Asian Studies
Name of thesis:	Manual radicals in chinese character font
Supervisor:	; Mgr. David Uher, PhD.
Number of supplements:	1
Key words:	radical, determinative, phonetic, phonogram, ideogram, character category, manual radical, radical hand

The aim of my bachelor thesis is build file of all the chinese characters containing a manual radical, in the same order as in the dictionary *Xiandai hanyu cidian*. I analyzed only the simplified characters. Every character, I entered pronunciation, czech equivalent, inclusion in one of the character categories and etymology. In this way, I built a body of 399 characters, after that I analyzed them – etymological analysis spoke about the inclusion into one of the character category, graphical analysis spoke about location of the radical in the graphic field, semantical analysis spoke about the relationship between the radical and the meaning of the character, fonological analysis spoke about the reading konsensus between the phonetic and the phonogram. Then I set out conclusions based on what I found. I tried to find a general context and common conclusions.

Seznam použité literatury

Monografie

KANE, Daniel. *Knížka o čínštině*. Desert Rose, 2009.

KUČERA, Ondřej a kolektiv. *Učebnice čínských znaků I*. Olomouc, Univerzita Palackého, 2005.

LINDQVIST, Cecilia. *Říše čínských znaků*. Praha, Nakladatelství Lidové noviny, 2010.

VOCHALA, Jaromír; NOVÁK, Miroslav; PUCEK, Vladimír. *Úvod do čínského, japonského a korejského písma I – Vznik a vývoj*. Praha, SPN, 1989.

WIEGER, L. *Chinese characers: their origin, etymology, history, classification and signification: a thorough study from chinese documents*. New York, Paragon, 1965.

WILDER, G.D. *Analysis of chinese characters*. New York, Paragon, 1989.

Slovníky

VOCHALA, Jaromír. *Čínsko-český, česko-čínský slovník*. Voznice, Leda, 2007.

WENLIN INSTITUTE, Inc. 文林 *Wenlin Software of Learning Chinese*, Version 3.3.6

Xiandai hanyu cidian 现代汉语词典 *Slovník moderní čínštiny*. Beijing, Shangwu yinshuguan, 2008.

Internetový zdroj

<http://www.smarthanzi.net>

<http://www.yellowbridge.com>

<http://www.zhongwen.com>

Tabulky:

Tabulka č. 1: počet znaků ve znakovém kategoriích.....	47
Tabulka č. 2: pozice radikálu 扌	48
Tabulka č. 3: pozice radikálu 寸.....	48
Tabulka č. 4: pozice radikálu 手.....	48
Tabulka č. 5: pozice radikálu 攴.....	48
Tabulka č. 6: souvislost znaku s použitým radikálem.....	49
Tabulka č. 7: procentuální podíl fonogramů na celkovém počtu znaků.....	50
Tabulka č. 8: fonologické srovnání pro fonogramy s radikálem 扌	51
Tabulka č. 9: fonologické srovnání pro fonogramy s radikálem 寸.....	51
Tabulka č. 10: fonologické srovnání pro fonogramy s radikálem 手.....	51
Tabulka č. 11: fonologické srovnání pro fonogramy s radikálem 攴.....	51